

МАНІПУЛЯЦІЯ ТА АКТУАЛІЗАЦІЯ В ДІЛОВИХ ВІДНОСИНАХ

Антонюк С. Ю.

Науковий керівник: к.е.н., доцент Лесько О. Й.

Сьогодні кожна людина як у своїй професійній діяльності, так і в повсякденному житті вдається до застосування різноманітних механізмів впливу на інших. Для ефективної взаємодії з колегами, підлеглими, клієнтами, партнерами по бізнесу необхідно знати психологічні механізми впливу на людей і вміти користуватися ними. До таких механізмів відносять поняття маніпуляції та актуалізації.

У діловій сфері маніпулятором вважають людину, яка вдається до різноманітних хитрощів, щоб спонукати іншу особу до поведінки, яка вигідна тому, хто впливає. Маніпуляторів, як правило, характеризують такі особистісні риси, як цинізм, байдужість, закритість, безвір'я. Вони не беруть до уваги на інтереси інших; взаємини будують, виходячи лише з власних корисних інтересів. При першій можливості маніпулятор обов'язково підкреслить помилку або недолік іншої людини, захопить чужі ідеї. У діловій бесіді він використовує перебільшення, насмішки, намагається дискредитувати співрозмовника тощо. Таке маніпулятивне ставлення нерідко призводить до руйнування міжособистісних взаємин.

Серед стратегій ділового спілкування виділяють інший підхід до міжособистісних комунікацій. Це актуалізатори – особистості, які протилежно до маніпуляторів є чесними в своїх думках та діях, при спілкуванні поважають гідність співрозмовника, враховують його думку та інтереси. Спілкуватися з актуалізатором легко, оскільки він завжди відкрито і вільно виявляє свої почуття, творчо співпрацює з іншими, вміє визнавати та виправляти свої помилки. В діловій сфері актуалізатори зустрічаються набагато рідше, ніж маніпулятори.

Існує велика кількість способів уникнення маніпуляцій. Дослідивши їх, варто виділити шість базових захисних установок. А саме: відхід, вигнання, блокування, управління, замирання та ігнорування. У діловому спілкуванні вони часто використовуються в композиції і переплетенні. Вміння своєчасно розпізнавати маніпулювання і протистояти йому є одним з найважливіших комунікативних умінь менеджера.

Таким чином, маніпуляція та актуалізація є невід'ємною частиною багатьох особистостей, без якої не можлива продуктивна співпраця, тому що саме вони допомагають співрозмовникам досягнути поставленої мети. Від них не можливо позбавитись, але їх можливо використати без негативних наслідків до інших людей і задля гармонічного співіснування з оточенням.